

Katecheze a/nebo katechetika?

Z naší farnosti pochází Th.Dr. Ludvík Dřímál, odborník na katechetiku a pedagogiku. Momentálně přednáší na teologické fakultě v Olomouci. Požádali jsme ho o několik příspěvku do našeho časopisu.

Podstatné jméno katecheze je odvozeno z řeckého slovesa *κατηχεῖν* (katéchéin). Toto sloveso mělo původně dva významy: znamenalo jednak „rozezvuchet“ nebo „nechat znít se záměrem vyvolat odezvu“, jednak „sdělovat“ někomu něco a též „(z)prostředkovat“. V přeneseném významu pak znamená vyučovat, a to verbálním způsobem.

Boží jednání vůči lidstvu je v Písmu svatém zachyceno velmi často právě pomocí výrazů verbální komunikace; např. na začátku listu Židům čteme, že „Bůh promlouval mnohokrát a mnohými způsoby k našim otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu ... který nese všechno svým mocným slovem“ (Žd 1, 1–4). Bůh k nám lidem promlouvá, a to během celých dějin spásy.

Katecheze církve odvozuje svůj původ od skutečnosti, kterou Písmo svaté vyjadřuje jednoduchou větou: Bůh mluvil. Tato kratičká a zdánlivě samozřejmá věta skrývá v sobě závažný obsah. Jestliže řeknu: „Bůh mluvil“, vyjadřuji už tím alespoň částečně svou víru v Boha osobního, jako promlouvající TY, a na druhé straně s pokorou přijímám skutečnost, že je tady někdo oslovený, a sice já – člověk, který jsem povýšen k partnerství v dialogu se svým Tvůrcem.

Bůh, který nás stvořil ke své podobě a obrazu a zve nás k účasti na svém životě, totiž nejen promlouvá, ale též očekává naši odpověď.

Správnou odpovědí člověka na Boží zjevení je víra. A katecheze je zde nástrojem k pomoci člověku, aby byl odpovědi víry schopen a aby tato jeho odpověď Bohu byla stále lepší; katechezi chce Církev pomáhat člověku na jeho cestě víry až ke zralosti.

Ta pomoc má rozličné etapy (např. výklad Božího slova) a děje se rozmanitým způsobem a formami, s využitím rozličných metod: od klasického vysvětlování obsahu víry až po metody napomáhající propojení pravd víry s konkrétním životem.

Katechetika je teorií katecheze. Katecheta by měl být vždy i trochu katechetikem – člověkem, který nejen katechezi koná, ale též o ní hlouběji přemýšlí a ji promýšlí; uvažuje nad tím, jak katechizovat, ale i proč katechizovat tak či onak, co má sdělovat, a co ne, jak to od sebe správně rozeznat atd.

Na rozdíl od katecheze, která má bohaté a pohnuté dějiny, je katechetika jako vědecká reflexe katecheze oborem velmi mladým. Má za sebou asi dvě stě let existence, přičemž někteří odborníci jsou na rozpacích, zda prvních sto let lze vůbec považovat katechetiku za plně samostatnou vědeckou disciplínu v našem slova smyslu.

Vznik katechetiky se klade do druhé poloviny 18. století, kdy i našemu národu vládla císařovna Marie Terezie a pak její syn Josef II. V té době žil ve Vídni benediktin Franz Stefan Rautenstrauch, jenž byl pověřen úlohou zreformovat teologické studium v monarchii. Díky jemu se v rámci „studijního programu“ teologie objevuje katechetika poprvé jako samostatná disciplína, odlišená od oboru praktická teologie a homiletika.

Od sklonku 19. století roste v Německu důraz na pedagogickou dimenzi katecheze a pro její reflexi se ujímá výraz Religionspädagogik (běžně překládáno jako náboženská pedagogika). Velmi prudce se rozvíjí a v německy mluvících národech dodnes zřetelně převažuje nad katechetikou v úzkém slova smyslu. Pro úplnost je však třeba dodat, že i u našich německy mluvících sousedů je v poslední době věnována větší pozornost rozličným formám katecheze určené dospělým, a tedy pochopitelně mimo prostředí škol.

*Ludvík Dřímál
pokračování v příštím čísle ŽF*

Neokatechumenát organizoval setkání zaměřené na povolání

Kolín n/R. Světové setkání mládeže v Kolíně mělo pokračování v setkání zaměřeném na povolání, které organizoval neokatechumenát: Kiko Arguello, Carmen Hernandezová a otec Mario Pezzi. Setkání vedl arcibiskup Kolína kardinál Meisner za účasti 90 tisíc mladých z 80 zemí. Spolu s kolínským arcibiskupem bylo přítomno dalších deset kardinálů a 70 biskupů. Svatý stolec reprezentoval prefekt Kongregace pro klérus, kardinál Castrillon Hoyos, Kongregaci pro Nauku víry reprezentoval mons. Levada a Papežskou radu pro laiky mons. Stanislaw Rylko. Z Bonnu telefonuje redaktor našeho rozhlasu

Roberto Piermarini: Více než 90 tisíc mladých včera zaplavilo zpěvy, tancem a modlitbou klidné a šedé město Bonn. Setkali se v pěkném parku Rheinaue, u Rýna, aby rozlišovali svoje povolání. Mezi nimi bylo 20 tisíc Italů, 14 tisíc Španělů, 6 tisíc Poláků a desítky dalších mladých pocházejících z ohrožených oblastí světa, jako Izrael a Irák, a poprvé také z Maroka a z Lidové Číny, díky zvláštnímu povolení pekingských autorit. Mluvíme-li o SDM v Kolíně, můžeme zdůraznit, že Benedikt XVI. pozval mladé, aby byli opravdovými svědky evangelia, a odpověděli také na volání Pána. *dokončení na straně 3*

Anketa

Pohlédnutí za XX. Světovými dny mládeže

XX. Světové dny mládeže, které probíhaly v době od 15. do 21. srpna v německém Kolíně nad Rýnem, nezůstaly bez povšimnutí a byly důkladně medializovány. Zajímalo mne, jaké zážitky z tohoto setkání si přivezli zástupci z naší farnosti.

Otče Františku,

setkal jsem se v tisku s kritickým hodnocením davových a masových akcí tohoto typu. Jaká je Vaše osobní zkušenost? Jak jste toto setkání prožíval Vy?

Na setkání se Svatým otcem jsem se těšil. Nový papež, ve své rodné zemi... Pro mě navíc to byly první světové dny mládeže vůbec, počítám-li setkání v mezinárodním formátu. Když se někde sejde milion lidí, samozřejmě vzniknou organizační zmatky. Nejinak tomu bylo v Kolíně. Většinou máme rádi akce, které mají hladký průběh, kde je vše zajištěno, pokud možno komfortně. Nebo si plánujeme aktivity s vlastním programem, kde nás nikdo neomezuje. Pro život je však důležité, zda chce člověk něco riskovat, zda je ochoten vyjít ze sebe a ztratit něco ze svých představ. Pak může mnoho obdržet. Světové dny mládeže mi poskytly příležitost k setkání s mnoha přáteli, s nimiž se běžně neseťkávám, byly šancí načerpat sílu a vzájemně se povzbudit ve víře, byly velkou možností „zažít“ církev. Podaly Německu a vůbec celému světu velké svědectví, že je možné veřejně vyznávat svoji víru a nestydět se za ni. Za tuto zkušenost jsem velmi vděčný.

Papež v promluvě při sobotní vigílii varoval před rozmáhajícím se „konzumním náboženstvím“, mluvil o „instantní“ víře. Jak jste těmto pojmům rozuměl? Platí to i pro nás, dospělé?

Nebezpečí, o kterých Benedikt XVI. mluvil, se týkají naší postmoderní společnosti. Technický pokrok a vymoženosti západní civilizace se snaží přesvědčit nás o tom, že Boha ke svému životu příliš nepotřebujeme. Člověk však není schopen potlačit ve svém nitru hlad po Bohu, vyplnit duchovní vakuum. A tak zde máme plno směrů, které nabízejí dosažení štěstí a vyrovnanosti, stačí si pouze vybrat dle chuti a vkusu. Náboženství všeobecně se tak podle papeže stává jakýmsi konzumním produktem (dle parametru „nabídka uspokojuje potrávku“ či dle hesla „urob si sám“). Takové náboženství je sice pohodlné, říká Svatý otec, ale v okamžiku krize nás nechává sobě samým. Pouze Ježíš Kristus představuje jedinou správnou cestu k Bohu. Budeme-li se jej držet, nezboudíme.

Nebezpečí týkající se naší víry je dle mého soudu vážnější. Velkým stínem naší doby je individualismus. Víra se ovšem dá žít pouze ve společenství. Nakonec Bůh sám je společenstvím osob. Proto papež vyzýval mladé lidi k tomu, aby vytvářeli malá společenství založená na víře. Aby si svou víru nenechali pouze pro sebe, ale nebáli se žít ji spolu s dalšími osobami. Vycházel z existence mnoha hnutí a komunit, které

právě na individualismus dnešní doby reagují a v nichž je síla evangelia prožívána v celé své životnosti.

Svatý otec mluvil k mladým lidem, ale tato nebezpečí pro víru se týkají nejen mladých. Řekl bych, že dokonce starší generace jsou tímto způsobem ohroženy daleko víc, neboť mnozí si už navykli prožívat náboženství bez společenské dimenze (pouze ve vztahu Bůh a já). Proto také spousta (nejen mladých) lidí katolickou církev opouští, neboť se v ní necítí opravdu doma. Nevnímají církev jako místo zájmu a porozumění a spolu s ní opouštějí i Ježíše Krista, aby se „klaněli“ jiným bůžkům – své práci, materiálním hodnotám nebo osobám, jimiž se nechají ovlivňovat.

Dále jsem se zeptal několika našich účastníků:

1. Co tě z celého světového setkání mládeže nejvíce oslovilo? Jaký je tvůj nejsilnější zážitek?

2. V rámci Světového dne mládeže poznávají jeho účastníci zemi a život místní církve. Byl(a) jsi také hostem v některé německé rodině a farnosti? Setkal(a) ses u nich s něčím jiným, novým, pro tebe inspirujícím?

Sylva

1. Setkání s věřícími z různých zemí světa. Rozdílné způsoby prožívání víry. Radost a jiskřičky nadšení v očích účastníků, setkání s papežem. Ale na druhé straně mě nemile překvapily organizační nedostatky hostitelů – např. značné průtahy při výdeji jídla. Pokud jsme to brali jako součást pouti, dalo se vše v pohodě překonat.

2. Na předprogramu v městečku Bieberthal jsme se setkali s velkou otevřeností a radostným přijetím. Ve Fellinghausenu (část Bieberthalu), kde jsem bydlela v jedné rodině, je dvakrát více katolíků než evangelíků a v jednom z okolních měst se dokonce katolíci s evangelíky dělí o jeden kostel. Skvělé bylo i to, že součástí všech kostelů byla pastorační centra s velkými místnostmi, kde se mohla celá farnost společně setkávat.

Pavel

1. Oslovilo mne, že všichni tito mladí nepřijeli do Kolína proto, aby se přišli poklonit papeži jako nějakému superstar, ale aby se setkali s živým Ježíšem.

2. Líbilo se mi vroucí a milé přijetí v rodinách v rámci předprogramu. Moje hostitelská rodina byla napůl katolická a napůl evangelická, což je v rámci ekumeny odvážný krok.

Helena

1. Nejsilnější zážitek mám od břehu Rýna. U našeho stanoviště se loď se Svatým Otcem otáčela, takže jsme se mohli setkat tváří v tvář. Člověka v jeho osobní víře postrčí dál a dodá mu energii už jen to pomyšlení, že všichni lidé shromáždění z celého světa v Kolíně byli a jsou věřící.

2. Rodina, ve které jsem byla ubytovaná, měla obrovský smysl pro humor. Mimo jiné jsme mluvili i o dějinách 20. století. Jejich farnost pořádá různé akce, např. společné mytí automobilů, hudební odpoledne, barbecue (piknik, při kterém se opéká maso na rožni – pozn. red.), a podobně.

připravil Jiří Dřímál

Neokatechumenát organizoval setkání zaměřené na povolání dokončení

A jejich vrstevníci, kteří se shromáždili v Bonnu, odpověděli na tuto výzvu stejně horlivě. Kiko Argüello, když k nim mluvil, zdůraznil, že pro novou evangelizaci je zapotřebí kněží pokorných, svatých a misionářů, kteří se dokáží darovat celému lidstvu. Také sestry v klauzuře, které se modlí v tichu kláštera – zdůraznil – zachraňují svět. Kardinál Meisner povzbudil přítomné, když ve své homilii uvedl, že povolání je obsaženo ve třech slovech: „Pojď, zůstaň a běž“. Tak téměř tři tisíce mladých vyslovilo svoje „ano“ před přítomnými biskupy. Po etapě rozlišování povolání mnozí z nich vstoupí do šedesáti mezinárodních seminářů Redemptoris Mater, které daly církvi již 1500 kněží. Zatímco děvčata, tak jako to již na světě udělalo 4 tisíce dívek, se mohou stát řeholicemi. Na závěr arcibiskup Sydney, kardinál Pell, všechny pozval na příští SDM v roce 2008: „Vím, že moje země je daleko“ – uvedl – „ale vaše svědectví může pomoci zvláště těm mladým mé země, kteří jsou ještě daleko od Boha. Jen s vaší evangelní radostí a vaší odvahou mohou znovu nalézt naději.“

převzato z Vatikánského rozhlasu – www.radiovaticana.cz

O Nejsvětější Trojici

Trojice se pokládá za nejhlubší a nejnepochopitelnější mysterium křesťanské víry. Domnívám se, že víc než cokoli jiného přesahuje náš rozum tajemství vtělení. Že Bůh dovede být zároveň tak velký i tak malý, všemohoucí i bezmocný, stvořitel i tvor, je nepochopitelné. Že však Bůh není Bohem monolitickým, nepozůstává z jednoho kusu, nýbrž ztělesňuje společenství, přátelství, rodinu, tomu všemu uvěřím snadno. Mnohem snadněji, než tomu, že je sám. Osamělý Bůh nemůže být láska. Osamělý bůh musí nutně být Bohem narcistickým, který se může pouze zhlížet sám v sobě. Jestliže však Bůh jsou tři osoby, všechno se mnohem víc objasní a na mnoho otázek dostaneme odpověď.

Je-li člověk stvořen k obrazu Božímu a je-li Bůh bytostí pomnožnou, pak jí musí být i člověk. O tom nelze pochybovat. Člověk není Adam nebo Eva, nýbrž Adam s Evou a Eva s Adamem. Vztah patří k podstatě člověka stejně tak, jako patří k podstatě Boží. Trojice nám ukazuje konkrétně, co je láska. Že má trojí tvář. Že existují tři způsoby, jak prokazovat a prožívat lásku.

Otec je ten, kdo dává. Všechn ten nekonečný život, jež v sobě nosí, si neopnechává pro sebe. Jeho podstatou je vydávat sám sebe. Může být Bohem lásky, pouze zrodil-li Syna. Pramen je pramenem, jedině když vyvěrá.

Syn je ten, kdo přijímá. Od věčnosti je otevřený a přijímá Otcův dar. Touží po něm, protože Otec tím, že sdílí svou podstatu, může být sám sebou, Otcem. Říká-li Ježíš: „Blahoslavení chudí“, vyjadřuje tím svou vlastní zkušenost Syna. Ježíš je dokonale chudý. On, jenž sám od sebe nečiní nic (J 8, 18), přijímá každým okamžikem všechno. A tak je zároveň bohatý, nesmírně bohatý, a to Otcovým životem, který do něj nepřetržitě proudí v celé své plnosti. Syn přiznává, že to, co dostal, není jeho, nýbrž Otcovo, a tímto přiznáním všechno dává zpátky Otci. Když žil mezi námi, říkal velmi

často: „Děkuji ti, Otče.“ Je-li Otec zosobněním velkorysosti, pak je Syn ztělesněním vděčnosti. Proto se člověkem nestal Otec, nýbrž Syn. Otec by nikdy nemohl být naším vzorem. Má přece všechno sám ze sebe, zato my nemáme ze sebe nic. Syn však dostává vše od Otce, právě tak jako my. Jen tak se mohl stát prvorozeným mezi mnoha bratřími (Ř 8, 29).

Láska, která spojuje Otce se Synem, je víc než láska Otcova plus láska Synova. Obrazně řečeno jsou Otec a Syn „jedno srdce a jedna duše.“ Toto společné srdce je Duch svatý. Zatímco Syn dostává všechno od Otce, Duch přijímá od Otce i od Syna. Ale i on přijímá jen proto, aby mohl dávat. Zviditelňuje lásku Otcovu i Synovu. Stejně tak, jako dítě svou existencí svědčí o lásce mezi svým otcem a matkou, tak svědčí Duch o vzájemné lásce mezi Otcem a Synem. Prolamuje koloběh lásky mezi Otcem a Synem. Je láskou, která proudí zevnitř ven, láskou, která tvoří, sdílí se, je otevřená zcela bez hranic. Vznáší se nad vodami, proniká vesmírem, je holubící, větrem, ohněm. Naplňuje světový prostor láskou. Je Boží dynamikou. Je dárce života. Je posvátným dechem života. To on vkládá božské sémě do života Mariina. To on vyhání Ježíše do pouště a provází ho na cestě ke kříži. To on sestoupil na učedníky a přiměl je, aby „šli do celého světa.“ To on proměňuje chléb a víno v Kristovo tělo a krev. Proměna Boha v potravu a nápoj nutně musí být dílem Ducha svatého. Vždyť on sám je Bůh v darované formě. Je-li Otec ztělesněním velkorysosti a Syn vděčnosti, pak je Duch zosobněnou otevřeností.

Protože Bůh je láska a je trojjediný, pak každá ryzí láska musí rovněž být trojjediná. Pravá láska je dávat, přijímat a nikdy neklást hranice. Chybí-li jen jediný z těchto tří aspektů, láska hyne. Kdo chce pouze dávat, je dotěrný, kdo chce pouze přijímat, je příživník, kdo nedovolí lásce proudit dál, žije v sobectví.

Podle knihy Winfrida Stinissena: Putování k Pravdě, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří v roce 1998

Jaromír Mikušek

Záříjové tipy Radia Proglas

Pražská porodnice U Apolináře zřídila první **baby box** – schránku, do které mohou matky anonymně odkládat nechtěné děti. Tomuto tématu se bude Radio Proglas věnovat v relaci „Živý kraj“ 14. 9. od 22⁰⁰ (opakování 19. 9. v 9³⁰).

Ve spolupráci s olomouckou komunitou dominikánů vzniká v Radiu Proglas seriál věnovaný výkladu Katechismu katolické církve. Od 4. 9. se s ním budou posluchači setkávat na vlnách Radia Proglas každou neděli v 10³⁰. Připravuje Kateřina Rózsová.

Relace „Křesťan a svět“ přinese v neděli 4. 9. rozhovor se sestrou Pavlou Tománkovou. Po páté hodině bude hovořit o vzniku a poslání kongregace Malých sester Ježíšových (repríza ve čtvrtek 8. 9. ve 22³⁰).

Program Radia Proglas můžete naladit na frekvencích 90,6 FM ze Svatého Hostýna a na 93,3 FM z Pradědu. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší republiky, naladit prostřednictvím internetu nebo skrze satelit. Chcete-li znát podrobný program vysílání Proglasu, hledejte na internetových stránkách Radia Proglas <http://www.proglas.cz>.

Svatost manželství přijali

Valašské Meziříčí

Jaroslav Galetka Hovězí 314	Gabriela Holišová Pod Oborou 766
Dalibor Šustek Krhová 472	Pavčina Kršková Luční 1154
Michal Vrána Hálkova 1049/8	Šárka Krejčířiková Zlín 4, Malenovice
Tomáš Soukup Holešov, U letiště 1204/33	Renata Měkynová Zašovská 165

Křest přijali

Valašské Meziříčí

Pavla Pernická	Klára Kubjátová
Drahomíra Grossmanová	Kristýna Žilinská

Na konec své pozemské cesty došli

Branky

Marta Džobáková *5. 10. 65 +27. 7. 05 Branky 21

Lešná

Ludmila Tomšíková *22. 7. 53 +4. 8. 05 Lešná-Vysoká 50

Valašské Meziříčí

Marie Mlýnková *25. 8. 12 +29. 7. 05 Hrachovec 153
Antonín Zeman *24. 3. 37 +7. 8. 05 Krátká 708
Amalie Ševčíková *15. 10. 12 +11. 8. 05 Sokolská 785
Alena Faltýnková *8. 11. 29 +12. 8. 05 Juřinka 71
Anna Ulrichová *21. 10. 32 +16. 8. 05 1. Máje 1035
Anna Procházková *17. 2. 28 +23. 8. 05 U nemocnice 864

Kde je nejvíce věřících?

Víra v Boha je v Evropské unii (EU) největší na Maltě a na Kypru. Na Maltě uvedlo 95% dotázaných, že věří v Boha, na Kypru to bylo 90%. Výsledky příslušného průzkumu zveřejnila Komise EU. Po nich následuje Řecko a Portugalsko s 81%, Polsko s 80% a Itálie se 74%. Přibližně 27% obyvatel EU prohlásilo, že věří v nějakou „sílu“ nebo „vyšší moc“. Největší podíl těch, kdo nevěří v žádnou nadpřirozenou moc, byl ve Francii (33%), následuje Česká republika (30%) a Holandsko (27%).

Mariánské informace

Exercicie oblastního centra Fatimského apoštolátu Valašské Meziříčí proběhnou v ČM Fatimě Koclířov ve dnech 29. září.–2. října. 2005 jako součást národní mariánské konference. Přihlásit se mohou i nečlenové Fatimského apoštolátu. V úterý 11. 10. proběhne ve farním kostele ve Valašském Meziříčí 15. oblastní setkání mariánských ctitelů a členů Fatimského apoštolátu.

Václav Chládek

Nepřehlédněte

Veřejné sbírky na pomoc Rumunsku a Bulharsku pokračují

Rumunsko a Bulharsko zasáhly letos dosud nejsilnější povodně. Zápavy si vyžádaly velké materiální ztráty, v Bulharsku i ztráty na životech. Do sbírky, kterou vyhlásilo Sdružení Česká katolická charita (SČKCH) na pomoc postiženým oblastem v obou zemích, se zapojila také Arcidiecézní charita Olomouc (ACHO).

Do sbírky Charita pro Rumunsko a Charita pro Bulharsko lze také přispět prostřednictvím bankovního účtu nebo složenkou. Číslo účtu: 369-369369369/0800 u České spořitelny Praha 1 (při platbě složenkou prosíme uvádějte číslo účtu ve tvaru 3690369369369/0800). variabilní symboly: 101–Rumunsko, 111–Bulharsko

Peníze jsou průběžně odesílané na centrální sbírkové konto SČKCH a budou použity na pomoc postiženým povodněmi v Rumunsku a Bulharsku.

Další informace na adrese www.charita.cz.

Informace o pomoci v místě na stránkách bulharské Charity: www.caritas-bg.org.

Oznámení pro všechny holky a kluky

Po prázdninách opět začíná zpívat malá schůla. První zkouška je v neděli 11. září v 8⁴⁵ v učebně na faře. Zpíváme vždy na nedělní mši svaté v 9³⁰. Zveme všechny, kteří chodili loni, a těšíme se i na nové členy.

Pokolínské setkání

Pro všechny, kdo se zúčastnili XX. Světového dne mládeže v Kolíně nad Rýnem nebo kdo chtěli, ale nemohli být s námi v Kolíně, je tu radostná zpráva. Ve dnech 7. až 9. října proběhne v Arše v Rajnochovicích Pokolínské setkání. Na programu není jen vzpomínání na to, co v Kolíně bylo, ale také zamyšlení se nad tím, jak převést slova Svatého otce mladým do našeho každodenního života, dále premiéra dokumentu o Kolínském setkání, setkání s kamarády, koncert slovenské skupiny Kapucíni a mnoho dalšího. Prostě akce, u které byste rozhodně neměli chybět! Přihlášky podávejte co nejdříve telefonicky, dopisem nebo e-mailem.

Život farností č. 8, ročník XII

Vydává: Římskokatolická farnost, Křížkovského 60/8, 757 01 Valašské Meziříčí, redakce: Mgr. P. Pavel Stefan, Ing. Hynek Vančura, Mgr. Jiří Dřímál, Ing. Michal Perutka, Jiří Mohelník. Své příspěvky zasílejte elektronickou poštou na adresu zfvm@razdva.cz, anebo osobně odevzdejte na faře.

Toto číslo vychází 4. září 2005
<http://zivotfarnosti.hyperlink.cz>